

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: B3-38P/91/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1322202394
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Križáková
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2023:1322202394.5

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. R., narodený XX. R. XXXX, bytom u matky, zastúpené opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny D., I. I. C. X/A, XXX XX D., dieťa rodičov - matky: D. F., narodená XX. S. XXXX, trvale pobytom na adrese: Z. XX I. X/X, XXXX F., W. W., zastúpenej advokátom: Mgr. Richard Šíra, so sídlom Banskobystrická 4, 811 06 Bratislava, a otca: X. K. R., narodený XX. S. XXXX, trvalý bytom: N. J. X, XXX XX D., zastúpeného advokátom: JUDr. Adrián Suchánek, so sídlom Grösslingova 6-8, 811 09 Bratislava, na návrh otca o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

I. Súd vyhlasuje, že n e m á p r á v o m o c konať vo veci návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu: A. R., narodený XX. R. XXXX.

II. Súd konanie z a s t a v u j e.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Otec sa návrhom doručeným Okresnému súdu Bratislava II dňa 20.05.2022 domáhal, aby súd upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletému A. R., narodenému XX.XX.XXXX tak, že tohto žiadal zveriť do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia budú oprávnení zastupovaním a správou majetku maloletého, otca zaviazal povinnosťou prispievať na jeho výživu sumou 500,- € mesačne a upravil styk otca s maloletým A..

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že rodičia žijú striedavo v spoločnej domácnosti u otca, občas matka žije vo svojom byte a aktuálne rodičia nežijú v spoločnej domácnosti cca mesiac. Maloletý A. navštevuje predškolské zariadenie v W. republike v obci F. a matka otcovi bráni v styku - robí rôzne obštrukcie.

3. Z obsahu spisového materiálu mal súd okrem iného preukázané nasledovné:

- uznesením Okresného súdu Bratislava III č.k. 38P/91/2022-43 z 28. apríla 2023 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril mal. A. do osobnej starostlivosti matky; dočasne upravil styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletým v každom nepárnom kalendárnom týždni od stredy od 14:00 hod. do štvrtka do 19:00 hod., v každom párnom kalendárnom týždni v piatok od 14:00 hod. do nedele do 19:00 hod. s tým, že otec si maloletého prevezme v predškolskom zariadení a odovzdá ho pred bydliskom matky maloletého; otcovi maloletého uložil povinnosť platiť na maloletého výživné v sume 250,- eur mesačne vždy k 15.dňu v mesiaci k rukám matky počnúc doručením uznesenia; účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov konania;

- Krajský súd v Trnave č. k. 12CoP 113/2023-237 zo dňa 10.10.2023 uznesenie Okresného súdu Bratislava III č.k. 38P/91/2022-43 z 28. apríla 2023 zrušil, vyhlásil, že nemá právomoc konať vo veci návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a konanie o nariadení neodkladného opatrenia zastavil.

4. Dokazovaním bolo preukázané, že matka aj maloletý majú oficiálny pobyt v W., kde sa dlhodobo zdržiavajú. Aj otec vo svojom návrhu uvádza, že maloletý navštevuje predškolské zariadenie v W. republike v obci F.. Na podporu svojich tvrdení matka predložila úradný preklad osvedčenia o registrácii pre občanov a občianky EHP a Švajčiarska podľa Smernice 2004/38, ktoré boli vydané W. republikou pre matku a maloletého syna, úradný preklad potvrdenia o pobyte maloletého, ktoré vydalo mesto F. a je v ňom uvedené, že maloletý má trvalý pobyt na Z. XX, I.. X/X, XXXX, F., a to od XX. K. XXXX. Adresa pobytu maloletého je uvedená aj v osvedčení o štátnom občianstve Slovenskej republiky, ktorú vydal Okresný úrad Bratislava X. R.W. XXXX. Maloletý od 6. septembra 2021 navštevuje predškolské zariadenie vo F.. Matka sa zdržiava na adrese Z. XX, I.. X/X F., kde má prihlásený trvalý pobyt. Byť v Bratislave na Ž.O. X, ktorého bola vlastníčkou, musela predať. Otec svoj návrh podal na Okresný súd Bratislava III dňa 22. mája 2022 aj keď vedel, že maloletý sa aj s matkou zdržiava v W.I. republike. Zo skutkových okolností prípadu vyplýva, že maloleté dieťa pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov, ktorí nežijú v spoločnej domácnosti. Rodičia i maloletý sú občanmi Slovenskej republiky, matka aj s maloletým žijú v W. republike, a to dlhodobo, pričom maloletý v W. republike navštevuje predškolské zariadenie (o čom mal aj otec vedomosť).

5. Podľa § 24 ods. 1 prvá veta Zákona o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, vzťahy medzi rodičmi a deťmi vrátane vzniku alebo zániku práv a povinností rodičov sa spravujú právom štátu, na ktorého území má dieťa obvyklý pobyt.

6. Podľa § 39 ods. 1 Zákona o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, právomoc slovenských súdov vo veciach starostlivosti o maloletých je daná, ak má maloletý na území Slovenskej republiky svoj obvyklý pobyt alebo jeho obvyklý pobyt nemožno určiť.

7. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 161 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

9. Podľa § 9 Civilného sporového poriadku, ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

10. Podľa čl. 1 ods. 1 Nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti, v znení Korigenda uverejneného v Úradnom vestníku EÚ dňa 18.05.2011, (ďalej len „Nariadenie o výživnom“), toto nariadenie sa vzťahuje na vyživovaciu povinnosť vyplývajúcu z rodinných vzťahov, príbuzenstva, manželstva alebo švagrovstva.

11. Podľa čl. 2 ods. 10 Nariadenia o výživnom, „oprávnený“ je každá fyzická osoba, ktorá má nárok výživné alebo o ktorej sa tvrdí, že má takýto nárok.

12. Podľa čl. 3 Nariadenie o výživnom, v členských štátoch je právomoc vo veciach vyživovacej povinnosti daná: a) súdu podľa miesta obvyklého pobytu odporcu, alebo b) súdu podľa miesta obvyklého pobytu oprávneného, alebo c) súdu, ktorý má podľa svojho právneho poriadku právomoc konať o osobnom stave, ak vec týkajúca sa vyživovacej povinnosti je spojená s týmto konaním, pokiaľ sa táto právomoc nezakladá výlučne na štátnej príslušnosti niektorého z účastníkov, alebo d) súdu, ktorý má podľa svojho právneho poriadku právomoc konať o rodičovských právach a povinnostiach, ak vec

týkajúca sa vyživovacej povinnosti je spojená s týmto konaním, pokiaľ sa táto právomoc nezakladá výlučne na štátnej príslušnosti niektorého z účastníkov.

13. Podľa článku 3 Haagskeho protokolu o rozhodnom práve pre vyživovaciu povinnosť zo dňa 23.11.2007 (2009/941/ES), pokiaľ nie je v tomto protokole ustanovené inak, vyživovacia povinnosť sa spravuje právnym poriadkom štátu obvyklého pobytu oprávneného (bod 1). V prípade zmeny obvyklého pobytu oprávneného sa od okamihu zmeny uplatňuje právny poriadok štátu nového obvyklého pobytu (bod 2).

14. Podľa čl.10 Nariadenia o výživnom, ak sa začalo konanie na súde členského štátu vo veci, v ktorej nemá podľa tohto nariadenia právomoc konať, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc.

15. Podľa článku 8 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (ďalej aj nariadenie Brusel II bis) súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania (ods. 1). Odsek 1 sa uplatňuje s výhradou ustanovení článkov 9, 10 a 12 (ods. 2).

16. Podľa článku 12 ods. 3 nariadenia Brusel II bis súdy členského štátu majú takisto právomoc v otázkach rodičovských práv a povinností aj v iných konaniach, ako sú konania uvedené v odseku 1, ak: a) dieťa má vo vzťahu k tomuto členskému štátu podstatnú väzbu, najmä na základe skutočnosti, že jeden z nositeľov rodičovských práv a povinností má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte, alebo že dieťa je štátnym príslušníkom tohto štátu; a b) všetci účastníci konania prijali právomoc súdov výslovne alebo iným jednoznačným spôsobom v čase začatia konania, a ak je to v najlepšom záujme dieťaťa.

17. V medzinárodných právnych nástrojoch je pojem „obvyklý pobyt“ už v súčasnosti používaným štandardným pojmom. Keďže jeho definícia nie je nikde obsiahnutá, súd pri posúdení otázky, či má osoba obvyklý pobyt na území určitého štátu, musí zobrať do úvahy všetky relevantné skutočnosti konkrétneho prípadu. Pre koncept obvyklého pobytu je totiž typickým jeho objektívny charakter. Podstatným je, kde sa osoba fakticky a stabilne prevažne zdržiava a kde je ťažisko jej každodenného života, začlenenie do spoločenskej komunity. (odkazujem na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-497/10 PPU, ktorý riešil otázku obvyklého pobytu v zmysle nariadenia Brusel IIa). Pri určovaní právomoci súdu nie je teda rozhodujúce štátne občianstvo, rovnako ani miesto prihlásenia k trvalému pobytu. Obvyklý pobyt sa určuje ku dňu začatia konania a je určený na základe súhrnu osobitných skutkových okolností každého jednotlivého prípadu, ktoré tvoria - fyzická prítomnosť v štáte, ktorá nemá len príležitostný, resp. krátkodobý charakter, určitá miera sociálneho začlenia, rodinné a sociálne väzby a ďalšie.

18. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a citované ustanovenia súd skúmal, či sú splnené podmienky konania, za ktorých môže pokračovať v konaní. Jednou z podmienok konania je aj právomoc súdu, v danej veci právomoc slovenského súdu na konanie s poukazom na dlhodobý pobyt matky a maloletého v W. republiky. Maloletý A. má aj ku dňu začatia konania mal obvyklý pobyt v W. republike. Z obsahu spisu vyplynulo, že maloletý A. už od 6. septembra 2021 navštevuje predškolské zariadenie v W. obci F., má tu vytvorené sociálne väzby s inými deťmi, býva tu spolu s matkou na adrese Z. XX I.. X/X, F., pričom k trvalému pobytu je hlásený už od XX. K. XXXX. Otec maloletého síce uvedené skutočnosti s výnimkou návštevy predškolského zariadenia popiera, avšak z dôkazov predložených matkou mal súd za preukázané, že maloletý v čase začatia konania nemal obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky, a preto nie je daná právomoc slovenských súdov na konanie, keďže maloletý sa na území Slovenskej republiky nezdržiava, a to i s prihliadnutím k príslušnosti miestnych sociálnych, zdravotných a školských W. orgánov, má vytvorené väzby na W. republiku (žije na území W. republiky, navštevuje tu predškolské zariadenie, má kamarátov v W. republike) - t. j. má obvyklý pobyt v W. republike.

19. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a citované ustanovenia právnych predpisov rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia - vyhlásil, že nemá právomoc v danej veci konať a konanie zastavil z dôvodu neodstrániteľnej podmienky konania, ktorou je nedostatok právomoci tunajšieho súdu na konanie v danej veci. Súd z uvedených dôvodov konanie zastavil, pretože maloleté dieťa tak patrí pod

jurisdikciu súdov W. republiky. V prípade právomoci súdu cudzieho štátu nemá súd povinnosť postúpiť vec tomuto súdu.

20. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, keď nezistil žiadnu výnimku (§ 54 či § 55 CMP) pre priznanie náhrady s ohľadom na okolnosti prípadu (určenie bydliska resp. obvyklého pobytu maloletého).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie sa podáva písomne, v troch vyhotoveniach alebo ústne do zápisnice v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy /§ 125 ods. 3 CSP/.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované /všeobecné náležitosti podania/. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní /§ 62 ods. 1,2 CMP/.